

Un bon currículum no és suficient per trobar feina com a periodista si no va acompanyat d'uns bons contactes.

Però si, a més a més,

el candidat és un periodista acabat de llicenciar, la recerca d'un primer lloc de treball és encara més complicada.

Afortunadament, el pràcticum obligatori de l'últim any de carrera, les pràctiques voluntàries i la tasca que desenvolupen les borses de treball de les facultats de Periodisme faciliten als joves el primer contacte amb el món laboral.

La importància de les borses de treball

Sònia Ortiz

Fotos: Sergio Ruiz

A la Universitat Rovira i Virgili, des del 2004, es llicencien anualment trenta persones en Periodisme. D'aquestes, la meitat troben feina relacionades amb la carrera. Les xifres no són gaire encoratjadores, però les diferents facultats catalanes on s'imparteix Periodisme porten a terme una tasca important per facilitar la inserció dels joves en el món laboral mitjançant les pràctiques en empreses i les borses de treball.

Hi ha dos tipus de pràctiques que poden desenvolupar els estudiants: el pràcticum, que és obligatori, i el programa de cooperació educativa, és a dir, les pràctiques voluntàries. El pràcticum, tal i com explica Carles Singla, cap d'estudis de Periodisme de la Universitat Pompeu Fabra, "és indispensable per completar els estudis". A la UPF dura deu setmanes, es realitza entre els mesos d'abril i juny i se sol fer en jornades de quatre hores. A la resta de facultats les condicions són similars, però poden durar fins a quatre mesos i es duen a terme durant tot l'any, de manera que les pràctiques siguin compatibles amb les classes.

Com que es considera que és un complement a la formació, generalment aquestes pràctiques no són remunerades, tret "d'alguns mitjans que opten per retribuir els estudiants per les informacions que publiquen", afirma Singla. Les pràctiques no curriculars, és a

dir els convenis de cooperació educativa, són aquelles que no formen part del pla d'estudis. En aquest cas, les poden fer tots aquells estudiants "que hagin superat el 50% dels crèdits de la titulació", tal i com exposa Vicenç Sellés, cap de l'Oficina Treball Campus de la UAB. En aquest tipus de pràctiques, generalment el becari "rep un ajut a l'estudi per part de l'empresa", afirma Sellés. És a dir, que el mitjà opta habitualment per remunerar la feina dels joves, tot i que hi ha empreses que no ho fan. El curs 2007-2008 l'Oficina Treball Campus va gestionar 181 convenis de cooperació educativa relacionats amb Ciències de la Comunicació.

La Fundació Universitat Pompeu Fabra és l'encarregada del programa de cooperació educativa d'aquesta universitat. Les pràctiques que gestionen són sempre remunerades amb una compensació econòmica que va dels 4 als 8 euros l'hora. En aquesta facultat es matriculen cada any 80 alumnes per curs i, segons la Fundació, el curs passat 47 persones hi van realitzar pràctiques voluntàries.

En el 2008-2009 la UPF va rebre un total de 128 ofertes de pràctiques, tot i que de moment només s'han adjudicat a 15 estudiants. Núria Soterias, coordinadora de la Fundació UPF, recorda, però, que és a partir d'ara quan es tanquen més cooperacions.

Un grup d'estudiants de la facultat de Comunicació Blanquerna durant una de les classes.

Aquests són alguns exemples de com vehiculen tres universitats catalanes amb estudis de Periodisme les pràctiques que permeten als estudiants tenir un primer contacte professional amb el mercat de treball i que, de vegades, és una manera que l'estudiant pugui optar per un lloc de treball.

Pel que fa al tipus de mitjans que solen acollir estudiants en pràctiques, la tipologia és molt diversa i varia també a cada facultat. Des d'empreses de diversa índole, fins a mitjans de comunicació, ajuntaments, etc. Sol·liciten també que els estudiants desenvolupin tasques multidisciplinàries.

Des de la UPF, destaquen les feines relacionades amb "temes de comunicació, imatge corporativa, comunicació

interna, gestió de continguts, temes de redacció i màrqueting. I alguna cosa de rodatge i d'edició, també de documentació, però no tant", apunta Soteras. Les empreses grans són les que més possibilitats tenen d'encabir becaris en les seves redaccions.

Tot i la demanda dels gabinets de comunicació i dels mitjans de la Xarxa, els estudiants s'inclinen pels tradicionals

La URV també té convenis de pràctiques "amb gairebé tots els mitjans de la demarcació de Tarragona, i amb molts de Barcelona i Lleida. I les ofertes són molt variades", tal i com afirma Bernat López, responsable aca-

dèmic de la titulació de Periodisme de la Universitat Rovira i Virgili. L'Autònoma, en canvi, no compta amb convenis amb cap entitat d'aquest àmbit, ja que "les necessitats de les empreses poden ser puntuals i no contínues, amb la qual cosa un conveni marc no tindria sentit", apunta Sellés. I afegeix que a la UAB les ofertes majoritàries per fer pràctiques són a "televisió, ràdio i premsa, en primer lloc", i després en empreses de relacions públiques i publicitat. A l'hora de fer el pràcticum, els estudiants escullen dins d'una llista els mitjans que prefereixen.

Tot i la creixent demanda en els darrers anys per part dels gabinets de comunicació i dels mitjans que treballen a la

No se senten explotats

Sovint es diu que els mitjans s'aprofiten dels becaris per no haver de contractar ningú i tenir-los com a redactors encoberts. La realitat és que molts estudiants en pràctiques no creuen que això sigui una explotació, ja que ells també s'aprofiten de la possibilitat per aprendre'n i per començar a relacionar-se amb el món de la comunicació.

És el cas de Marc Cámara, llicenciat en Periodisme per la Rovira i Virgili i que va fer les pràctiques curriculars a Ràdio Reus, que considera que els mitjans "es poden aprofitar de tu perquè et paguen poc, però tu

"El que aprens treballant no ho aprens amb cinc anys de facultat", assegura un jove que va ser becari

t'aprofites molt d'ells perquè tens l'oportunitat de fer el rodatge. El que aprens treballant no ho aprens amb cinc anys de facultat". Quan va acabar el pràcticum va continuar en el mateix mitjà i amb les mateixes condicions: un contracte de pràctiques, una jornada de quatre hores diàries, que normalment no es complia, i un sou de 180 euros mensuals. Tot i així, ho considera positiu, ja que a més del que va aprendre, ara treballa a l'emissora amb l'esperança que quan passin dos anys el facin fix. De fet, els estudiants que han estat becaris en mitjans més grans han tingut menys oportunitats de desenvolupar tasques interessants, i precisament es queixen que no han pogut aprofitar les pràctiques. Un exemple és Jaume Suau, que va fer el pràcti-

cum a *El Periódico* i pràctiques voluntàries al *Diari de Balears*. Aquest llicenciat de la UPF considera que "com més grans siguin els mitjans, menys coses hi pots fer. Si hagués de tornar a triar agafaria un mitjà més petit, arran de la meva experiència, perquè vaig poder fer la feina d'un redactor més". Això demostra que els joves el que volen és posar en pràctica allò que han estudiat i no els importa tant si han de fer més hores o han de cobrar poc.

Les borses de treball ajuden també els nous redactors a trobar feina. És el cas de Cristian Agudo, també de la UPF, que actualment treballa com a periodista digital a Esquerra Republicana de Catalunya, gràcies a la gestió de la borsa de treball de la seva facultat. Ell va fer les pràctiques a *El 9 Esportiu* i considera que "tot i que he acabat en un lloc que no té res a veure amb les pràctiques estic molt content, ja que em van donar molta feina al diari". Creu que és molt difícil aconseguir quedar-te on has fet la beca perquè la professió "es troba en una etapa de recessió" i en molts mitjans "es tira molt dels becaris o de substitucions en pràctiques" i no els surt a compte contractar ningú.

Jaume Suau creu que la borsa de treball va ser clau per trobar la feina actual a Cink, una empresa de gestió de continguts en línia. I, en canvi, considera que el pràcticum obligatori no va ser gaire productiu, per experiència pròpia i per la d'altres companys, i afegeix que "no és un problema de les facultats, sinó més aviat de les empreses".

Xarxa, les preferències dels estudiants en escollir on fan les pràctiques, normalment s'inclinen pels mitjans de comunicació tradicionals: televisió i premsa, i de manera més testimonial per la ràdio. Els mitjans digitals i els gabinets de comunicació no tenen tant d'èxit. Ara bé, això canvia a l'hora de buscar feina, ja que "el que volen és treballar del que han estudiat, sigui on sigui, amb la qual cosa la primera preferència en molts casos queda com una il·lusió de futur", afirma Sellés.

OFERTES DE FEINA

Gràcies a les diferents borses de treball, moltes empreses que necessiten incorporar nous treballadors busquen candidats a les facultats. En aquest sentit, les borses són una bona manera d'aconseguir una primera feina.

En el 2008 la Fundació Universitat Pompeu Fabra va gestionar 30 ofertes relacionades amb el periodisme. Segons Soteras, el tipus de feina que se sol oferir és per desenvolupar tasques de "gabinets de comunicació, redacció o gestió de continguts". La majoria de les feines són a jornada completa i el sou mínim perquè la Fundació les accepti és de 18.000 euros bruts anuals. Tot i així, hi ha hagut feines que han arribat a tenir un salari de 35.000 euros anuals. Tots els estudiants de la UPF i els exalumnes ja llicenciats tenen accés a la borsa de treball de la facultat.

La Fundació s'encarrega de la gestió de les ofertes a través d'un aplicatiu en línia anomenat Campus Treball. La seva tasca és la de vetllar per la qualitat tant dels currículums com de les ofertes. Les feines que apareixen en aquest aplicatiu han de complir uns requisits mínims. En cas de no respectar uns canons mínims de qualitat normalment es desestimen, si bé hi ha casos que, tot i així, es considera que la feina pot ser interessant i s'inclou en l'apartat "Altres ofertes" simplement com un anunci.

Cada any es fa un seguiment de les empreses i dels candidats per valorar el grau de satisfacció dels serveis rebuts. Els usuaris, a través d'una enquesta, puntuen la tasca de la borsa de treball amb una mitjana de notable. A més a més, el 91% dels enquestats recomanarien l'ús d'aquests serveis.

Per la seva part, la borsa de la Rovira i Virgili va gestionar 1.045 ofertes laborals durant el 2008. D'aquestes només vuit van ser per a periodistes. I tal com argumenta Miguel Ángel García, responsable de la borsa de treball d'aquesta facultat, "la crisi farà que això encara baixi més". L'accés a les ofertes de la borsa de la URV també està restringit a alumnes i exalumnes llicenciats. Tot i que hi ha ofertes que es gestionen a través d'empreses de treball temporal o de selecció de personal. En aquest cas, qualsevol pot accedir a l'oferta. A la URV, la majoria d'ofertes solen ser de mitjans de comunicació. "Tot i que al voltant d'un 30-40% són de gabinets", assegura Bernat López.

MILEURISTES

Malgrat que les condicions de les feines que s'ofereixen mitjançant la borsa de treball de la URV són molt diverses, normalment, quan es tracta de feines en mitjans de comunicació. López assegura que rarament un contracte supera el llindar dels 1.000 euros nets al mes. I els horaris són "de periodista, és a dir, flexibilitat i més hores que un rellotge". Per contra, malgrat que treballar en gabinets no està entre les preferències dels estudiants, és cert que les condicions horàries i salarials solen ser millors que en els mitjans de comunicació, ja que suposen "més estabilitat laboral, sous una mica més alts i horaris decents", afirma López.

L'Oficina Treball Campus de l'Autònoma va rebre l'any passat 202 ofertes laborals relacionades amb l'àmbit de la comunicació. I a pesar que es procura

Un grup d'estudiants de la UAB durant la classe de ràdio

fer un seguiment posterior per veure si el candidat seleccionat és de la UAB, les empreses no solen facilitar aquest tipus d'informació. El problema és comú a les tres facultats de Periodisme consultades. Sellés explica que sovint les empreses busquen "redactors juniors, titulats per formar i que disposin

A la UAB tenen previst iniciar un servei de *coaching* així com promoure el cooperativisme i la creació d'empreses

de les capacitats transversals que necessiten per desenvolupar correctament unes determinades funcions". Els salaris no solen ser gaire elevats i l'horari acostuma a ser flexible.

Contràriament al que passa a la UPF i la URV, a la UAB "la majoria d'ofertes no són per treballar en gabinets de comunicació. Són per a altres tipus de mitjans, com relacions públiques, màrqueting, publicitat, televisió i ràdio", diu Sellés., qui també ha observat un descens en les ofertes laborals: "La crisi

està afectant molt l'àmbit de les Ciències de la Comunicació. Les empreses no estan contractant nou personal."

De moment, la borsa de treball de l'Autònoma es limita a fer una preselecció de candidats en funció del perfil creat per l'empresa, que és qui s'encarrega després de fer les entrevistes i la selecció dels candidats. Però a partir del proper curs actuaran "com qualsevol consultora en la captació de recursos humans del mercat, amb l'avantatge de disposar dels currículums dels estudiants. Durem a

terme processos de selecció complets, amb entrevistes incloses i amb orientació professional als estudiants", segons ha avançat Sellés a CAPÇALERA.

Una altra novetat que ha explicat és que s'iniciarà un "servei de *coaching*, d'orientació professional, recomanant la formació adequada per desenvolupar les habilitats i capacitats de l'estudiant, i promovent altres tipus d'economies, com l'economia social (cooperativisme) i l'autoocupació (creació d'empresa)".